

Kommentarer till Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om djurhälsopersonal, D 33

I detta dokument finns det kommentarer om de ändringar vi har gjort och varför vi har gjort dem. Språkliga ändringar har vi inte kommenterat. Observera att detta dokument inte tar med samtliga ändringar så det är viktigt att läsa föreskriftsförslaget parallellt med nuvarande föreskrifter (D 8 och D 9) för att få med alla ändringar. Även de tre jämförelsetabellerna kan vara till hjälp vid genomgången.

Under varje kapitel i detta dokument finns en rubrik som heter ”konsekvenser”. Det som står därunder är väldigt kortfattat och i de fall förslaget kommer att få större konsekvenser framgår det av konsekvensutredningen.

1 kap. Gemensamma bestämmelser

Detta kapitel innehåller först 4 paragrafer med hänvisningar till annan lagstiftning. Sedan följer definitioner av olika begrepp. Begrepp som även finns definierade i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6¹ får vi inte definiera i våra föreskrifter då det skulle innebära dubbelreglering. Detta gäller till exempel begreppet livsmedelsproducerande djur.

Djurhållare

Denna definition av djurhållare skiljer sig både från dagens definition och från de definitioner som används i andra föreskrifter där man även har med den som tillfälligt har hand om djur i definitionen. Skälet till att vi har valt att inte ha med det här är att i dessa föreskrifter (och även i D 34 och D 35) är det just den som stadigvarande har hand om djuret som vi vänder oss till.

Ordinera läkemedel

Här har vi lagt till ordet ”läkemedel” eftersom en veterinär kan ordinera sådant som inte är läkemedel.

Djursjukskötare:

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/6 av den 11 december 2018 om veterinärmedicinska läkemedel och om upphävande av direktiv 2001/82/EG.

Detta är en ny definition som innebär dels att begreppet djursjukskötare kopplas ihop med överordnad lagstiftning, dels att godkända legitimerade sjuksköterskor är att jämföra med djursjukskötare. Under åren 2010–2016 var det möjligt för en legitimerad sjuksköterska att under vissa förutsättningar få godkännande för arbete inom djurens hälso- och sjukvård. Även om det inte längre är möjligt att få sådant godkännande finns det 51 personer som har sådant godkännande. Då deras arbetsuppgifter alltid har sammanfallit med djursjukskötare väljer vi att i dessa föreskrifter inkludera dem i begreppet djursjukskötare.

Djurvårdare

Detta är en ny definition som innebär att vi definierar ett begrepp som används i föreskrifterna men som hittills inte har varit definierat.

Godkänd hovslagare

Denna nya definition innebär att begreppet godkänd hovslagare kopplas ihop med överordnad lagstiftning.

Godkänd legitimerad fysioterapeut

Denna definition är ny och innebär att begreppet godkänd legitimerad fysioterapeut dels kopplas ihop med överordnad lagstiftning, dels inkluderar den som har valt att använda titeln sjukgymnast istället för fysioterapeut.

Godkänd legitimerad tandläkare

Denna nya definition innebär att begreppet godkänd legitimerad tandläkare kopplas ihop med överordnad lagstiftning.

Immobilisering

I dessa föreskrifter har begreppet även tidigare haft denna innebörd, men det har inte definierats. Med tanke på att begreppet i allmänhet även kan inbegripa fysisk fasthållning (tex tvångsspilta) anser vi att det finns behov av att definiera vad vi avser i dessa föreskrifter.

Injicerbar transponder

Eftersom detta begrepp är mer korrekt har vi valt att använda det i föreskrifterna istället för mikrochip.

Veterinär

Denna nya definition innebär att begreppet veterinär kopplas ihop med överordnad lagstiftning.

Kapitlet avslutas med en paragraf om att djurhälsopersonal ska se till att Jordbruksverket har korrekta kontaktuppgifter m.m. Där har vi lagt till e-postadress (motsvarar 2 kap. 3 i D 8).

2 kap. Utfärdande av intyg

Kapitlet är i stort sett samma som nuvarande 6 kap. i D 8 även om vi har strukturerat om det en hel del. Vi har dessutom flyttat hit några hänvisningar nuvarande 4 kap. i D 8 samt lagt till en hänvisning till Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2004:32) om utfärdande av pass för sällskapsdjur.

Vi har gjort några mindre tillägg i en del paragrafer samt ett något större tillägg i 4 § där vi har förtydligat vad som menas med partiskhet. Denna definition av partiskhet är delvis hämtad från 10 § förvaltningslagen (2017:900).

Konsekvenser

Dessa ändringar får inga konsekvenser för användarna i praktiken utan är mest förtydliganden.

3 kap. Journalföring

Kapitlet grundar sig på nuvarande 7 kap. i D 8. Vi har valt att förtydliga det delar där vi har sett att det har funnits ett behov. De förtydliganden vi har gjort har vi dels gjort i form av föreskriftstext, dels i form av allmänna råd.

Vid framtagandet har vi även tittat på de nya branschgemensamma riktlinjerna för journalföring.²

Konsekvenser

Dessa ändringar får inga konsekvenser för användarna i praktiken utan är mest förtydliganden.

4 kap. Delegering

Kapitlet grundar sig på nuvarande 3 kap. i D 8.

Vi har infört en ny paragraf där vi förklarar vad formell kompetens innebär. Beskrivningen av formell kompetens för till exempel djursjukskötare definieras som det som lärs ut på djursjukskötarutbildningen i Sverige. Eftersom det inte är möjligt att ha olika formell kompetens för en yrkeskategori gäller att alla djursjukskötare har samma formella kompetens oavsett om de har gått den 3-åriga svenska utbildningen, har fått legitimation på övergångsregler eller har en utbildning från ett annat land.

² <https://svf.se/media/1b2fakmq/branschgemensamm-riktlinjer-f%C3%B6r-journalskrivning-2022.pdf>.

Även om den formella kompetensen är samma kan givetvis den reella kompetensen variera mellan olika djursjukskötare.

Vi har dessutom tagit bort kravet i nuvarande föreskrifter att den som delegerar uppgiften ska se till att den som tar emot uppgiften har reell kompetens att utföra den eftersom detta redan framgår av 2 kap. 3 § andra stycket lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Vidare har vi valt att ta bort kravet på att den som tar emot uppgiften ska säga ifrån om hen inte har reell kompetens för uppgiften. Detta då det redan står som ett villkor att det kravet ska vara uppfyllt.

Vi har även förtydligat vad som gäller vid delegering av operativa ingrepp:

1. Till en djursjukskötare ligger nuvarande bestämmelse kvar att en veterinär får delegera operativa ingrepp av enklare karaktär. För att förtydliga vad detta innebär har vi lagt till ett allmänt råd med exempel på operativa ingrepp som kan anses vara av enklare karaktär.
2. Till en godkänd hovslagare får en veterinär bara delegera operativa ingrepp av enklare karaktär som utförs på hovar.

Vi har valt att inte förtydliga att en veterinär får delegera operativa ingrepp till en godkänd legitimerad tandläkare eftersom vi anser att en godkänd legitimerad tandläkare har formell kompetens att utföra operativa ingrepp i munhålan.

Vi har även tagit bort kravet på att avlivning ska delegeras till djursjukskötare eftersom det avlivning av flera djurslag ingår i deras formella kompetens. Bestämmelsen om att en veterinär ska befinna sig i närheten för att kunna agera vid eventuella komplikationer i samband med avlivning har vi flyttat till 6 kapitlet.

Konsekvenser

Dessa ändringar får inga konsekvenser för användarna i praktiken utan är mest förtydliganden. Det blir dock ett förtydligande i vad som behöver delegeras, bland annat att avlivning inte längre behöver delegeras såvida det ingår i djursjukskötarens formella kompetens. De djurslag som en djursjukskötare till absolut största delen avlivar och därmed har delegeringsbeslut på är hund och katt. Detta innebär att den administrativa bördan för djursjukhus och liknande inrättningar minskar då de inte behöver skriva delegeringsbeslut för avlivning, se konsekvensutredningen.

Vi har även förstått att vissa andra uppgifter har delegerats som inte heller idag behöver delegeras då de ingår i djursjukskötarens formella kompetens.

Exempel på sådana uppgifter är att sätta och ta bort dränage samt suturera sår. Med den nya, tydligare beskrivningen av vad som ingår i den formella kompetensen blir det enklare att avgöra vad som behöver delegeras.

5 kap. Operativa ingrepp som får utföras av djurhälso-personal utan veterinärmedicinska skäl

Första paragrafen motsvarar nuvarande 5 kap. 2 § i D 8 med den skillnad att vi har tagit bort bestämmelserna om stäckning då detta enligt Svenska Djurparksföreningen inte längre utförs.

Dessutom har vi tagit bort möjligheten för en veterinär att delegera identitetsmärkning till annan djurhälso-personal. Skälet till detta är att det bland djurhälso-personalen endast är de som är djursjukskötare som skulle kunna få utföra sådana ingrepp och då detta ingår i en djursjukskötares formella kompetens att märka djur behöver detta inte delegeras. Därför har vi även infört en ny paragraf som medger att djursjukskötare får utföra detta ingrepp.

Konsekvenser

Dessa ändringar får inga konsekvenser för användarna i praktiken utan är mest förtydliganden. Ändringarna innebär dock att den administrativa bördan för djursjukhus och liknande inrättningar minskar då de inte behöver skriva delegeringsbeslut för djursjukskötare för att de ska få identitetsmärka djur, se konsekvensutredningen.

6 kap. Djursjukskötares och godkända legitimerade tandläkares behandling med läkemedel

Detta kapitel motsvarar i stort sett 4 kap. 1–2 §§ D 8.

Vi har här utökat listan på vilka vacciner en djursjukskötare får ge utan föregående ordination så att även vanliga vacciner för iller och kanin finns med på listan. Dessutom har vi förtydligat att en djursjukskötare får ge läkemedel för immobilisering under vissa förutsättningar.

Konsekvenser

En djursjukskötare får vaccinera även kaniner och illrar med vanligt förekommande vacciner utan att en veterinär har ordinerat behandlingen. Detta gör att endast djursjukskötaren behöver träffa djuret när det är på kliniken vilket frigör tid för veterinärer, se konsekvensutredningen.

7 kap. Veterinärers tillhandahållande av läkemedel till djurhälsopersonal

Detta motsvarar 3 kap. 3–6 §§ i D 9. Vi har även här utökat listan på vilka vacciner en veterinär får tillhandahålla till en djursjukskötare utan föregående ordination så att även vanliga vacciner för iller och kanin finns med på listan. Dessutom har vi förtydligat vad som gäller vid tillhandahållande av läkemedel för immobilisering till djursjukskötare.

Konsekvenser

Se kommentarer till 6 kap.

8 kap. Hantering av läkemedel

Detta kapitel kommer att ersätta nuvarande D42 (Lantbruksstyrelsens allmänna råd (LSFS 1986:4) för läkemedelshantering inom veterinärmedicinsk verksamhet) i de delar där vi har bedömt att det är väsentligt att ha kvar en reglering. D42 kommer att upphävas i samband med dessa föreskrifters ikraftträdande.

Sammanfattningsvis innehåller kapitlet bestämmelser om hur läkemedel ska förvaras, vem som har ansvar för läkemedlen samt specifika bestämmelser om narkotikaklassade läkemedel.

Konsekvenser

Dessa ändringar får inga konsekvenser för användarna i praktiken utan är mest förtydliganden. Det som blir ett nytt utskrivet krav är att ha en förbrukningsjournal för narkotikaklassade läkemedel vilket innebär en administrativ börda även om det är något som efter vad vi har förstått sker redan idag, se konsekvensutredningen.

9 kap. Övriga bestämmelser

Observera att det kommer att finnas specifika undantagsbestämmelser och inte en generell som gäller hela föreskrifterna.

Bilagor

Till dessa föreskrifter finns det endast en bilaga – ”Kurs i immobilisering”. Motsvarande bestämmelser ligger idag som ett separat beslut³.

³ <https://jordbruksverket.se/download/18.1e38b19c17ed7499D8a941c0/1644480110614/Godkannande-av-riktlinjer-immobilisering-av-djur-med-hjalp-av-lakemedel-TGA.pdf>